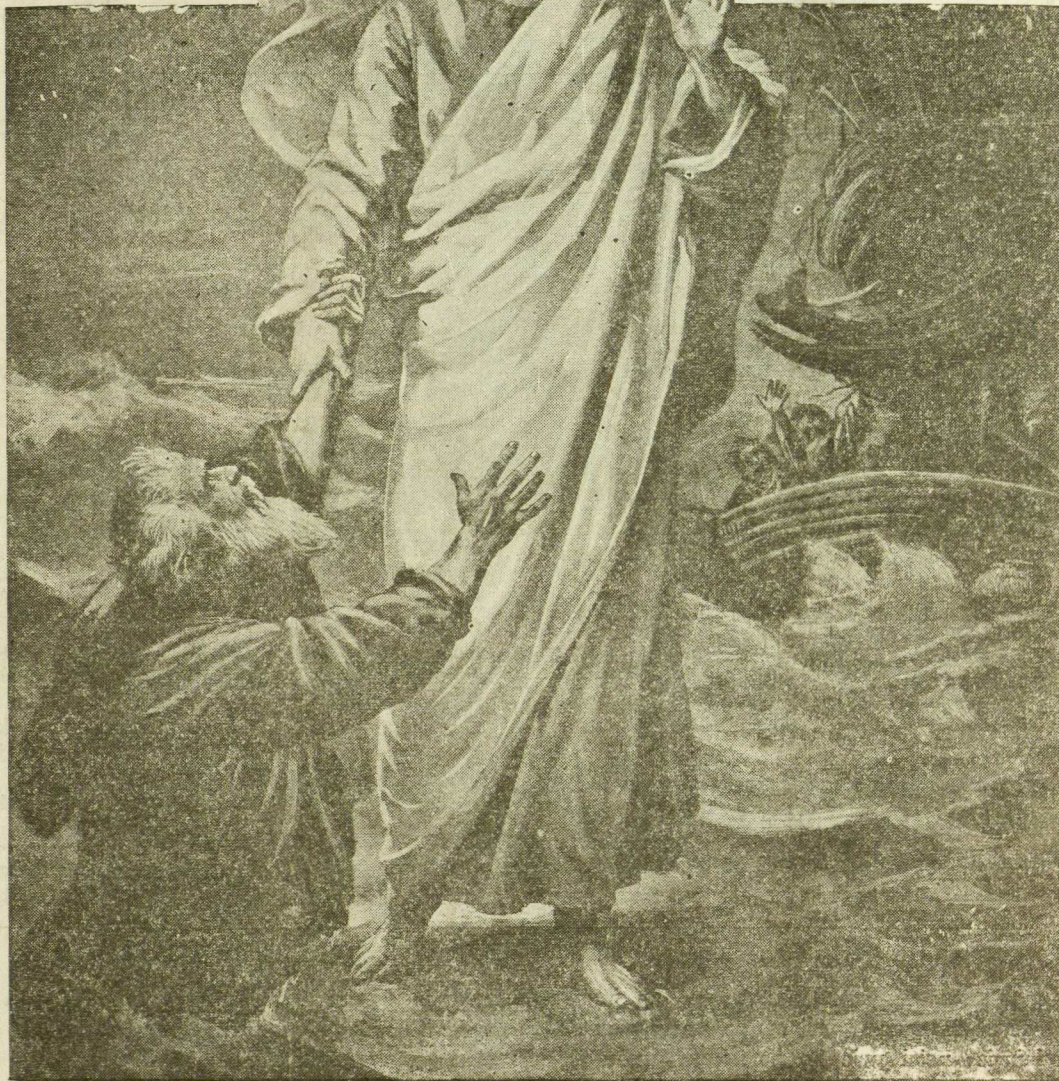

LATVAS

No. 50. Metai VII

Grud.-Dec. 3, 1927

RSR valst.
respublikinė
biblioteka

L A I V A S (THE SHIP)

Published Weekly by "Draugas," Publishing Co.

Entered as second-class July 12, 1921 at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATOS KAINA:		SUBSCRIPTION RATES:	
Metams	\$2.00	One Year	\$2.00
Pusei metų	\$1.00	Six Months	\$1.00
Vienam num.	\$0.05	Single Copy	\$0.05

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.,

2334 So. Oakley Avenue

Chicago, Illinois

II. ADVENTO SEKMADIENIS.

L e k c i j a .

ROM. 15, 4-13.

BROLIAI: visa, kas tik yra parašyta, parašyta mums pamokinti, kad mes kantrumu ir Rašto paguoda turėtumėm vilties. Kantrybės gi ir paguodos Dievas teduodie žums turėti vienokius jausmus kits į kita, sekant Jėzum Kristum, kad viensirdžiai viena burna garbintumėte Dievą, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvą.

Todel priimkite vieni kitus, kaip ir Kristus jus priėmė Dievo garbei. Nes aš sakau, jog Jėzus Kristus pasidarė apipjaustymo tarnas del Dievo tiesos, kad būtų patvirtinti žadėjimai tėvams, ir kad pagonys garbintų Dievą del gailestingumo, kaip parašyta. Todel aš išpažinsiu tave, Viešpatie, tarp pagonių ir giedosiu tavo vardui. Vėl Raštas sako: Linksminkitės, pagonys, draug su jo tauta! Ir vėl: Girkite, visi pagonys, Viešpatį ir garbinkite jį, visos tautos! Vėl Izaijas sako: Ateis Išėsa šaknis, tas kurs kelsis viešpatauti pagonims; jame pagonys turės vilties. Vilties Dievas tepripildai jus

E v a n g e l i j a .

MATO 11, 2-10.

ANUO metu Jonas, kalėjime išgirdęs apie Kristaus darbus, siuntė du iš savo mokytinių ir jam sakydino: Tu esi tasai, kurs turi ateiti ar mes kito laukiame? Jėzus atsakydamas jiems tarė: Eikite ir papasakokite Jonui, ką esate girdėję ir matę: Aklieji regi, raišieji vaikščioja, raupsuotieji pagydomi, kurtiniai girdi, mirusieji keliasi, beturčiams skelbiama Evangelija, ir palaimintos, kas manimi nepasipiktins. Jiems gi nueinant, Jėzus ėmė kalbėti minioms apie Joną: Ko išėjote į tyrus pamatyti? Ar vėjo supamos nendrės? Bet ko gi išėjote pamatyti? Ar švelniais rubais vilkinčio žmogaus? Štai, tie, kurie švelnius rubus dėvi, yra karalių namuose. Bet ko gi išėjote pamatyti? Ar pranašo? Taip; sakau jums, ir daugiau negu pranašo. Nes jis yra tasai, apie kurį parašyta: Štai aš siunčiu tavo akyvaizdoje savo angela, kursai ties tavim taisys tau kelia.

visokio džiaugsmo ir ramybės tikėjime, kad šventosios Dvasios galybe jus gausiai turėtumėte vilties.

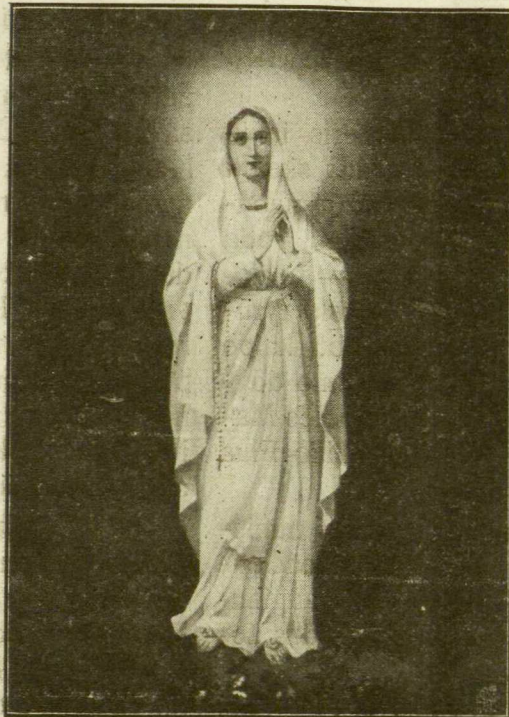
SVEIKOS MINTYS.

Visur, visuomet buk drąsus, darbštus, naršus, sąžiningas ir visiems malonus. Svečias nelaisvis: neisi prie ko norėsi, bet prie to, kas užprašo. Ką svečiui duoda, tą jis turi valgyti.

Prievartai pasiduodamas neteksi laisvės. Be laisvės esi kankinys. Svečias puotoje yra nelaisvis. Delto ne svečias privalėtų dėkoti vaišintojui, bet vaišintojas svečiui.

Kun. J. Čužauskas.

Nekaltai Pradētoji Švenč. Panelē Marija

“Kaip lēlīja tarp erškēču,
 Taip mano prietelē tarp moteriškujū”
 (Giesm. 2, 2).

“Visa esi graži...
 Ir nēra tavyje jokios dēmēs”
 (Giesm. 4, 7.).

Visi žmonēs gimsta, turēdami pirmujū tēvū Adomo ir Jievos, arba taip vadinamosios gimosios nuodēmēs su-
 teptajā sielā. Vienintēlē Švenčiausioji Panelē Marija, Išganytojo Motina buvo liusa nuo šitos nuodēmēs ir nei vienā akimirksnī nebuvo nuodēmēs prislēgta.

Kitaip ir negalējo buti. Gi Švenčiausioji Panelē Marija yra Dievo Motina ir, kaipo tokia, neprivalējo buti,

kad ir trumpiausijī tarpā, po piktosios dvasios valdžia, nes tas butū buvē didžiausis pažeminimas Išganytojo, kur-
 sai atējo žemēn sutrintū liucipierio galybēs. Išganytojas tobuliausiai mylējo savo Motinā ir šioji meilē negalējo leisti savo Motinai kad ir menkiausią v-
 landēlę priklausyti piktajai dvasiai.

Švenčiausioji Panelē Marija nebutū galėjusi “sutrinti žalčio galvos”, jei butū priklausius jam.

Taigi jau patsai protas priverčia mus pripažinti tikru, jog Švenčiausioji Panelē Marija buvo be nuodēmēs pradēta.

Tā patvirtina mums ir Šventasis

Raštas ir Padavimas. Taip iš pat krikščionijos pradžių visa Bažnyčia manė ir tikėjo, nors šis manymas nebuvo paskelbtas dogma (tikėjimo dalykas) — nebuvo, mat, reikalo, kadangi visi taip tikėjo.

Bet štai, atsiranda Liuteris ir jo įvairus pasekėjai, kurie pradeda skelbti apie Švenčiausiąją Panelę Mariją nebutus, užgauliojančius Ją daiktus. Tada Šv. R. Katalikiškoji Bažnyčia — ta dabotoja Dievo Apreiškimo mokslo tyrumo — pamatė reikalo paskelbti kaipo visiems privalomąjį tikėti tikėjimo dogmą, Nekaltąjį Švenčiausios Panelės Marijos prasidėjimą. Šį darbą atliko Pius IX Vatikane 1854 metais.

Giesmių giesmė gražiausiai nupiešia šiąją Nekaltai pradėtąją Švenčiausiąją Panelę Mariją. Iš jos tai daugiausia ir Bažnyčia deda į savo maldas žodžius.

“Visa graži esi, Marija, ir įgimtos dėmės nėra tavyje”. “Tavo rubai lyg sniegas o tavo veidas lyg saulė”. “Tu Jeruzalės garbė, tu Izraeliaus džiaugsmas, tu mūsų tautos šlove.” “Didis žemklas pasirodė ant dangaus: Moteriškė apsisiautusį saule, ir mėnulis po jos kojų, ir ant jos galvos dvylikos žvaigždžių vainikas”. (Apr. 12, 1.).

Šiais ir daugybe iš Šv. Rašto kitais paimtais žodžiais Bažnyčia garbina Nekalčiausiąją Panelę Mariją, kuri savo nekaltybe ir skaistybe išaugštino moteriškąją lytį, sulygino ją su vyrais, padarė dalininkėmis amžinosios laimės.

Jos skaistybė ir nekaltybė, dar jai čia gyvenant, buvo taip didelė ir patraukianti, jog Josios gražiausias už vi-

sus pasaulio moteriškųjų pastovis netiktai neiššaukdavo kuniškųjų geidulių į Ją žiurinčiuose, bet atbulai — įliedavo širdin kuo tyriausius jausmus.

Šitas Josios nekaltybės skaistumas patraukdavo ir šiandieną patraukia prie savęs kad ir kilniausių, turtingiausiųjų luomų moterų ir mergelių, vyrų ir jaunuolių tukstančių tukstančius. Jos tai nekaltybės ir skaistybės globon atsiduodavo ir atsiduoda šv. šv. Stanislovui, Aloyzai, Kazimierai, Cecilijos, Teresės. Josios tai pavyzdžio ir malonės paskatinti atsiranda, išdygsta bernardinai, benediktinai, domininkonai, marijonai, pranciškonai, kazimierietės, terešietės, pranciškietės, beturtės ir t. p.

Šitie vienuoliai ir vienuolės, atsižadėdami šeimyniškųjų linksmybių, pilnai pasišvenčia gailėstingumo darbams. Nuolatos turėdami akyse Nekalčiausios Švenčiausios Panelės Marijos paveikslą, giliomis meilės raidėmis užbrėžę Josios Vardą savo širdyse, jie, atsižadėję viso pasaulio, neatsižvelgiant nei vargo, nei persekiojimų, nei pajuokimų, slaugina ligonius, globoja našles ir našlaičius, eina į nežinomus kraštus skelbti Dievo mokslo, kad ir žino, jog juos ten laukia kančios, guodžia nuliudusius, šelpia varguolius, platina dieviškąją šviesą, skelbia savo pavyzdžiu meilę Dievo ir artimo.

Atsižadėję viso, jie daugiau nieko netrokšta, kaip tiktai nors kiek panašėti Nekalčiausiajai Paneli ir, Jai globojant galėtų patekti ton vieton, kur Ji šiandieną karaliauja, ir amžinai džiaugtis regėjimu Josios Nekaltybės spindėjimu. **Snaudalis.**

Vilniaus Aušros Vartų Stebuklingosios Švenčiausiosios Panelės Marijos Paveikslas

VERTĖJO ŽODIS.

Aušros Vartų Švenčiausios Panelės Marijos Paveikslas yra visur pragarsėjęs savo stebuklais ir viso pasaulio gerbiamas ypač meilus lietuviškajai širdžiai.

Atsirado tarp rusų rašytojų nemažai tokių, ypač atskalanų išgamų, kurie virte pravoslavais ir norėdami pataikauti rusų valdžiai, buvo paskleidę daug melagingų žinių apie Jo pradžia, norėdami įrodyti, jog šis Paveikslas priklauso ne mums, lietuviams katalikams. Savo brošiūrėles jie išskleidė ir po mokyklas.

Galėjo daugelis tam įtikėti. Togidel ir aš, norėdamas nušviesti tikroje šviesoje šio paveikslo istoriją, į mano rankas patekus senai T. Vaełovo kapucino knygelė, sumaniau sulig ją parašyti lietuviškai, kad mūsų lietuviai, kurie yra taip prisirišę prie savo apginėjos, neabejotų ir arčiau susipažintų su šio Paveikslo istorija.

Šis darbelis buvo man nesunkus ir nedaug laiko užėmė, taigi mano puopelnas ne koks. O jei jis yra, tai ir šitą menkutį aukojų šiai Švenčiausiajai Paneli Marijai Aušros Vartų Paveiksle, kurią visados gerbiau, gerbiu ir gerbsiu kaip Apginėją savo ir visos mano brangios ir taip vargstančios Lietuvos. *Snaudalis.*

K a r š t a m ū s ū t ė v y n ė s
Lietuvos dievobaimingumą paliudija didelis stebuklingųjų Dievo Motinos paveikslų skaičius.

Jų vieni yra žinomi tiktai parapijose ir jų apylinkėse; kiti vėl yra garsus beveik visame katalikiškame pasauly.

Prie šių paskutiniųjų priklauso "Apginimas Lietuvos" (Lietuvos Palladium), garsiausias stebuklais Aušros Vartų Švenčiausios Panelės Marijos Paveikslas, esąs koplyčioje prie bažnyčios, kuri seniau priklausė "Basiesiems" Karmelitams ir, gal but, šitųjų vienuolių dievobaimingumo išmelstas, nes Jojo stebuklingumas prasidėjo tiktai karmelitams apsigyvenus Vilniuje.

Tėvai Karmelitai.

Kadangi Vilniaus T. T. Karmelitų istorija yra kietai susirišusi su stebuklingojo Aušros Vartų Paveikslo istorija, togidel randame reikalingu paaiškinti, iš kur karmelitai atsirado Vilniuje ir kaip jie ten buvo apsigyvenę.

(T. T. Karmelitus atgabeno Viiniun 1620 m. Pacas Steponas, Lietuvos pakancleris, tasai pats, kursai su karalaičiu Vladislovu (paskui karaliumi Vladislovu IV) lankė svetimūs kraštus.

Ryme Šventojo Tėvo, Urbono VIII maloniai ir iškilmingai priimtas Pacas susipažino su Basųjų Karmelitų vienuolijos generolu T. Domininku, kuris buvo pragarsėjęs savo šventumu. Šis Pacas paskui, (1635 m.) pasikvietė Vilniun ir Basąsias Karmelites.

Basieji Karmelitai buvo žinomi Vilniuje, dar prieš jiems čia apsigyvenus.

Propaganda (1603 m.) buvo išsiuntusi Persijon katalikybei platinti trejetą Karmelitų: Povilą nuo šv. Timono (valaką), Joną ir Vincentą (ispanus). Klemensas VIII tais pačiais metais birž. 30 d. rašytu raštu prašė Zigmonto III priimti juos savo globon. Tas pats Klemensas tuo pa-

čiu reikalu 1604 m. kreipės: į maskolių carą, Godunovą Borisą, o Povilas V 1605 m. rugs. 12 d. šiuos karmelitus pavedė caro Dimitro globai.

Šitiems Karmelitams pravažiuojant Vilnių, Ruckis Veljaminas (vėliau Unitų Metropolitas) ypatingu budu susiprietiavo su T. Povilu ir kartu su juo važiavo Maskvon.

Tapęs metropolitas, Ruckis, patariant Povilo V nuodėmklausiuui b. karmelitui T. Petru, Romoje 1613 m. darė pastangų gauti Vilniun lenkiškai ir lietuviškai mokinčiųjų karmelitų unitų seminarijai vesti. Bet nieko nepesė, nes anuo metu karmelitai dar neturėjo savo vienuolyne tiek karmelitų lenkų ir lietuvių, kad būtų galėję siųsti juos Vilniun.

Paco Stepono atkviestiems Karmelitams 1620 m. atvykus Vilniun ir jau 1621 m. įkurtus savo vienuolyną, sumanymas pavesti karmelitams unitų seminarijos vadovybę iš naujo atgijo 1624 m. Atsikartojus metropolito Ruckio prašymui, Urbonas VIII liepė karmelitų generolui paskirti keturius tėvus Bazilijonų vienuolijoje pagerinančioms reformoms įvesti. Tam tikslui 1624 m. spal. 16 d. buvo padaryta sutartis tarp Karmelitų ir metropolito Ruckio.

Čia mes apie tą primename, kad išrodžius, kokios reikšmės turėjo karmelitai, jiems apsigyvenant Vilniuje, ir kokie prieteliški ryšiai jungė juos su unitais.

1621 m. vienuolynas buvo pastatytas daugiausia miesto tarybos nario, Dubavičiaus Ignaco lėšomis,*) ir į jį karmelitus tuojaus įvesdino Vilniaus vyskupas, Valavičius Eustachas, kursai buvo įkurėjo Paco žmonos, Rudominaitės dėdė. Jiems užlaikyti aprupino turtais įkurėjas Pacas, kuris savo lėšomis pastatė bažnyčią 1626 metais. Vilniaus vyskupo, Tiškaus Jurgio 1654 m. lapkr. 15 d. pakonsekruotą bažnyčią karmelitai valdė iki

1844 metų.

Karmelitų bažnyčia.

Šita puiki, valakiškosios architektūros bažnyčia yra priskiriama prie brangiausiųjų architektūros paminklų. Tiesiakampio pavidale — 51 lietuviškojo masto ilgio; — 21,1 — pločio. Vidaus skliautys atsirėmusios aštuonių, o choro — keturių arkadų (paskliaučių) su galerijomis. Kolionnos (ramstys) ir pedestalai (papėdės) iš dailintos uolos; jų apkepuriavimas ir papėdės baltojo marmulo; platus pelčiavimas aplink duris ir langus — marmulinis; antroje kondignacijoje (aukšte) balkonas ir iš šonų dvi piramidi; aukščiau du žibinčiai; prieky Pacų Gozdavų erbas (kilmiaženklis). Perdalytas į dvi kondignacijas priekis neapsakomai gražus.

Nuo Aušros Vartų gatvės 1783 m. pristatyta koplyčia tos pačios išvaizdos, ką ir bažnyčia, su kopula (skliautėtas apvalus bokštas), štukaterija (lipdalais) ir erbu ant Rohočiaus starastos Pociėjaus karsto, užbaigta viršūnėje purpurine mitra su paaukuotu kamuoliu. Iš tos pačios šalies toliau labai daili varpynė su šv. Mykolo Arkangelo veliavėle viršūnėje.

Bažnyčia prisišlieja vartų (bromos), kurie seniau vadinosi Krevos (nuo Krevon einančiojo kelio), XVI amžiui slenkant — Medininkų (nuo kelio į Medininkus, buvusiojo Lietuvos Kunigaikščių sostapilio), paskui galutinai Aštroji praminta (Porta acialis). Dabar vadinama „Aušros vartais“). Pirmąjį kartą buvo taip pavadinta 1594 m. miesto aktuose (vaito knygoje). Šituo vardu vėliau praminė ir gatvę, einančią Rotužėn (iš vardo aštraus gato — kokį turėjo šita bromos siekianti miesto ar priemiesčio dalis).

(Bus daugiau)

— o —

Tretininkų Žinios.

Šių dienų parėdai.

“Malonė viliutinga, ir grožė yra tuščia, moteris bijanti Viešpaties bus pagirta” (Prov. 31, 30). Nesuprantu kaip jaunos merginos nesidrovi tais dabartinais parėdais pačios, kuomet kitiems asmenims kuklumo jausmas labai užgaunamas. Gal jos sakys: “Kodel kiti nieko nesako apie tai?” Vieni nesako delto, kad gerbia moterų luomą, o kiti nejaučia pasigailėjimo. Rodos pasigailėjimą turėtų visi turėti. Teko matyti dviejų gydytojų straipsniai laikraščiuose, kad jos tais parėdais prisižadina sau ligas; dauguma pačioje jaunystėje iš tos priežasties eina į karstą. Ypač žiemos laiku turėtų ne vienam ištraukti iš akių net pasigailėjimo ašaras! Kad jos tiek kentėtų del atsiekimo amžinos laimės, tai tikrai būtų šventos! Bet šios dienos moterų parėdai ne vien pačių moterų nenuves į dangų, bet priešingai — jos tais parėdais daugumą vyrų nuves į pragarą. Jos, nustodamos kuklumo doros, ir vyrams visai išplėšia tą pačią dorybę. Tai ir yra vienintėlis tą pačią dorybę. Iš viso jų pasielgimo matytis, kad jos tuomi net didžiuojasi, ypač jaunosios mergelkos. Teko matyti kaip jos rupinasi tų parėdų pasigarsimu. Kur yra didės moterų parėdų krautvės ir dideliuose languose pastatytos didžiulės pusnuogių madų stovylos, už kurių išgalvojimą žydai žurnalistai tampa milionieriais, kaip ateina jų kruva pas tas stovyklas, tai praleidžia valandas, bežiurėdamos į jas kaip į kokius šventųjų paveikslus. Prisižiurėjusios pačios stengiasi save padaryti tomis stovylomis. Taip lygiai išsitepa veidus, skruostus ir lūpas tartum kraujais ištepina. Kitas veidų dalis pabaltina, kad tikrai atrodytų kaip tos stovylos arba kaip iš karsto išimtos. Tai kokia čia grožė gali būti? O joms

pasirodo gražu.

Pasakysite: “Ką gi mes turime daryti, ar gi viena gali skirtis nuo visų ir užvesti kitokią madą?” Yra moterų ir mergaičių draugijų. Patartina joms susirinkime nutarti ir parašyti protestus ir įdėti į laikraščius anglų ir kitų kalbų, kad toki parėdai daro daug pikto; ir ligas prikelia moterims. Tokiu budu atsirastų daugiau, kurios paklaustų ir sutiktų pakeisti madą, kokią pačios nutartų užvesti. Dabar gi ne vien jaunos mergaitės darboja žydų, didžiausių katalikų ir Dievo priešų, madas kaip kokius Dievo įsakymus, o nepaiso Dievo žodžių: “Moteris bijanti Viešpaties bus pagirta”. Nepaiso nei ligų, nei paties pragaro po mirties, kad tik būtų paklusna žydų išgalvotoms madoms. Motinos, auklėdamos savo dukreles, galėtų geriausia įkvėpti joms nuo kudukystės kuklumo jausmo dorybę. Bet nelaimėi dauguma pačių motinų nors iš tolo seka tas pačias madas. Uteisinaigi sako Saliamonas: “Malonė viliutinga arba apgaivinga”. Kas nori patikti žmonėms ne Dievui, tas pats save apgauna ir visus kitus, kuriems norėjo patikti. “Ir grožė yra visuomet tuščia” o ypač žmonių išgalvotoji grožė. Tos mergaitės, kurios pėkioja savo veidus arba eina pas peckorius, savo elgesiu kalba į Dievą: “Tu mane sutvėrei negražia, aš pati pasidarysiu daug gražesnė”. Na ir pasidaro tikra baidyklė.

Ar gali nors viena mergaitė atėjusi į bažnyčią rodyti Dievui savo parėdus arba nuogas kojas ir sakyti: “Štai aš taip pasirėdžiau, norėdama Tau patikti, kad Tu mane palaimintum?” Tai būtų aršiausias burnojimas ir pasityčiojimas iš Dievo! O kiek yra taip pasirėdžusių einančių net prie šv. Komunijos! Rimtai pagalvokime.

Kun. P. Saurusaitis.

.Ir kikiēnas, kums pēlīka namus, ar broļius, ar seseris, ar tēvā, ar mo-
 tina... deļīai mano vardo, gaus šinteriopai ir
 pavēldes amžīnāji ēvchīnā. (Mat. 19, 29).

Uršulēs Nelaimēs

(Tēsinys).

“Galutinai” — tarē dar vienas — senis Laža yra nupuikęs aristokratas ir aš nesuprantu delko čia mes turētume su juo kokių ceremonijų laikytis”.

“Jis ne geresnis už savo sunų; ir jis, kaip anas turėtų eiti į šalį,” pridėjo dar vienas.

“Aš sakau, kad mes turime paimti tik jo vyną, kurį aš mėgstu labiau negu kitokį skystimėlį, nors jų abiejų spalva beveik ta pati.

“Pirmyn! Šalin aristokratai! Lai gyvuoja Respublika!”

“Lai gyvuoja Respublika!” sustaugė visa driskių banda, ir Leonidas neatsiliko nuo jų, kuris dar vis negaiėjo nusikratyti baimės dėl išėjimo aikštėn jo pažinties su jaunuoju Laža.

Ponas Laža, senesnysis, buvo garbus senelis. Jo darbštus ir negarsus gyvenimas pasižymėjo tomis nužemintomis dorybėmis, kurias, paprastai, iydū gyvenimo laimė.

Jis gimė iš neturtingų tėvų. Apsivedė su tokia pat neturtinga mergina kaip jis pats, ir tik sunkūs darbai tvarka ir taupumas padėjo jam prasigyventi. Iš to jis išauklėjo savo šeimyną ir savo senatvei dar šį tą turėjo.

Daug vargo jis iškentė dėl vaikų ir daug juos mylėjo. Jie meile jam atsilgino. Ypatingai Pranciškus, kurių pasižymėjo gabumais, darbštumu ir pamaldumu, ir liko kunigas, buvo tikroji tėvo paguoda.

Kunigo broliai ir sesers, nepavydėjo jam iškilimo. Jie padėjo, kiek galėjo, kad jo kunigystė bus Dievo palaima visai jų šeimynai. Pranciškus buvo toks geras, malonus ir kuklus, kad negalima buvo, pažinus jį, jo nemylėti. Spręsk, kokie baisūs nusiminimo jausmai turėjo pripildyti širdį tėvo Lažos ir jo vaikų, išgirdęs, kad jų sunus suimtas ir nugalabintas.

Visa šeimyna buvo susirinkusi tėvo kambaryje, paskendusį skausmuose. Štai staiga išgirsta “Marsilietės” garsus po užėigos langais, kuri tą dieną buvo uždaryta.

Jie visiškai nelaukė ir nesitikėjo tokių bausių svečių atsilankymo. Revoliuciniai garsai suspaudė jiems širdis. Naujos ašaros pabiro iš aktų.

Pasigirdo beldimai į duris. Akmenimis pradėjo jas daužyti. Trenksmus lydėjo riksmas “gerti, gerti!”

Laža, tėvas, padėjo ant kelių maldaknyge, iš kurios skaitė maldas už mirusius ir tarė savo sunui, penkiolikos metų vaikinui, kad išėitų ir pasakytų žmonėms, kad šiandien niekas negali būti priimtas į užėgą gerti ar valgyti. Vaikinukas, šluostydamas ašaras, skubiai nubėgo žemyn ir atidarė duris kaip tik tame laike, kada savanoriai buvo pasirengę duoti jiems paskutinį smugį.

“Ko jus norite, piliečiai?” užklausė ramiai vaikas.

“Ką nors išsigerti, ir geriausio, ką turite,” tarė kreivakojis kamandieras.

“Negalima! čia liudėjimo namas; nors duotumėte dešimts frankų už vieną bonką, mes šiandien negalime parduoti.”

“Kaip tu, vaikine, puikiai kalbi! Kodel tu nenori duoti gerti tokiems geriems patrijotams, kaip mes?”

“Piliečiai! Jus, matyt, nežinote, kad mano brolis, kunigas, šį rytą buvo nužudytas ant rinkos Lanyje? taip, šį pat rytą, aš jums sakau,” jis pakartojo, verkdamas ir manydamas, kad tas jo argumentas yra nesumušamas. Gi į visa tai išgirdo šlykštų, garsų juoką kone iš visų gerklių.

“Jis sako, kad jo brolis buvo nugalabintas šį rytą ant rinkos Lanyje ir delto jis negalįs duoti mums ko nors išsigerti. Tai tau naujienos. Lyg mes jų nežinome.”

“Vyrai šen! Vaike! Mergisčios, tuojaus ko nors išgerti ir pavalgyti.”

Ir tuojaus visa savanorių respublikos kareivių-driskių gauja pasekė rėkšnio pavyzdį. Jie be jokių ceremonijų apsėdo stalus, šaukdami vaisynio ar tikrojo vyno. Kiti iš gaujos, didesni beširdžiai, įsiveržė aukštyn, reikalaudami Lažos, tėvo, kad jis pats tarnautų “svečiams” prie stalų.

Sušnipinėtas ir tame nuošaliame kampelyje, kuriame pasislėpė su savo baisiu skausmu, senelis atidarė durts, nežiurint savo šeimynos pasipriešinimo, kurie norėjo, kad jis pasiliktų nepasirodęs, ir stojo prieš savo sunaus užmušėjus.

“Ar norite mano kraujo likučių? — tarė. Jei taip, tai štai; imkite jį tuojaus,

nes jo garbingiausią dalį jau praliejote.”

Nekurie, nors beširdžiai ir begėdžiai, pasijutę prieš garbų, baltgalvį senelį, sulinkusį po vargų ir skausmų našta, tylėjo; bet kiti, visiškai jau sužvėrėję šaukė:

“Mes ne tavo kraujo, tu iškastas griobe, tu pasenęs aristokrato šmote, tavo vyno reikalaujame ir tai geriausiaio.”

“Imkite jį — tarė senelis — ir leiskite man ramybėje apverkti savo sunų.”

“Ne, ne. Tu pats turi mums pilstyti vyną. Kas? Tu manai esąs perdidis žmogus patarnauti tokiems “narsiems republikonams” kaip mes?”

Šiam pasikalbėjimui besitęsiant, vyno sandėlis kitų jau buvo atidarytas ir vyno bonkos pasirodė ant stalo. Vynas liejosi tiesiog latakais. Persigandęs tarnas vos spėjo pilti į didelius stiklus.

“Į Robespjiero sveikatą!” šaukė vieni; kiti gėrė Šedubos sveikaton. Bet to jiems neužteko.

Labiausia sužvėrėję staugė, kad namų šeimininkas pats juos vaišintų ir pripilinėtų vyno stiklus. O senelis sėdėjo savo šikšnynėje kedėje rimtai ir garbiai kaip Romos senatorius soste.

“Jus galite mane užmušti — tarė jis — bet nepilstysiu gerimo mano sunaus užmušėjams.”

(Bus daugiau).

Katalikų Pasaulys

Stebėtini dalykai atrasta. 1854 metais

Japonija pirmu kartu padarė sutartį su J. Amer. Valstybėmis ir su kai kuriomis Europos valdžiomis. Japonijos krikščioninimas pavestas Paryžiaus Užsienių Misijos Draugijai. 1865 metais pirmu kartu pirmoji bažnyčia atidaryta mieste Nagasaki ir dedikuota dvidešimts šešiams kentėjoms.

Kovo 17, 1865 m., francuzai misijonieriui kun. Petitjean pirmu kartu teko ten pasikalbėti su japonų grupe. Susekta tiesiog stebėtini dalykai. Toje apylinkėje atrasta apie 50,000 japonų, kurie laikėsi krikščioniško tikėjimo. Jie buvo pirmųjų japonų krikščionių ainiai. Ilgiau dviejų šimtų metų be jokio kunigo, patys gyvendami nuolatiniame baimėje, jie laikėsi savo tikėjimo.

Krikščionybei laisvės tačiaus dar nebuvo duota. Susekti krikščionybėje gyvenę japonai buvo kankinami, kalėjimuose laikomi arba deportuojami. Keliolika tukstančių daugiau nukentėjo.

Pagaliau 1873 metais krikščionių persekiojimams visai išnyko.

Mūsų laikais. Nuo to laiko Japonijoje prasidėjo išnaujo kunigų misijonierių apaštalavimo darbai. Tačiau ir lig šiol seka labai palengva. Supludo daug protestantų misijonierių. Ir šie nemažai katalikų misijonieriams pasunkino darbus.

Japonija turi virš 60 milijonų gyventojų. Iš to katalikų apie 91,000. Iš viso darbuojasi 227 kunigai, iš to apie 50 kunigų yra japonų.

Protestantai turi įgiję toli didesnę japonų pasekėjų skaičių. Ir kiek žinoma, jiems ten sąlygos toli palankesnės, negu katalikybei. Tai delto, kad Japonijoje turi daugiausia prestižo Vokietija ir J. Valstybės. Tikrosios katalikiškos valstybės, kaip Ispanija, Italija, iš dalies ir Francija. Pagaliau katalikybės plitimą lig šiol

trukdė kietas japonų nacionalizmas. Japonai savo imperatorių (mikadą) nori turėti ne vien laikinuoju, bet ir dvasiškuoju autoritetu. Tuo tarpu katalikų dvasiškuoju autoritetu yra ir turi būti šv. Tėvas.

Vienok ateityje japonų pažiūros turės keistis. Japonas vyskupas bus gyvuoju įrodymu, kad Katalikų Bažnyčia Japonijoje jau nebus svetima bažnyčia. Reikia tikėtis, kad katalikų skaičius ims daugėti.

Ir iš tikrųjų Japonijai aušta naujoji gadynė. Artimoje ateityje Katalikų Bažnyčia ten viešpataus.

N. K. G.

BRAZILIJA. — Vietinė vyriausybė nutarė netoli savo sostinės Rio de Janeiro Corcorado kalno viršūnėje 750 metrų aukštumoje pastatyti Kristaus Išganytojo paminklą. Brazilijos tauta nori tuo pareikšti Kristui Išganytojui ir tautų Karaliui paklusnumą. Paminklas bus labai didelis; vien Kristaus galva turės 6 metrų aukštumo. Ant paminklo bus užrašas: "Tavo meilėje ir tikėjime gyvena ir žydi Brazilijos tauta ir šalis." Paminklo projektą padarė architektas Silva Costa ir dailininkas Londonsky.

Šv. Tėvas Pijus XI apie katalikų veikimo reikšmę. — Šv. Tėvas savo rašte italų katalikų veikimo vadovybei pažymi, kad pasauliečių dalyvavimas katalikų veikime yra labai reikšmingas. Ypač tai jaučiamas, kai turima galvoje ne vien aukšti Bažnyčios siekimai, bet taip pat katalikų visuomenės medžiaginė gerovė. Jis pataria dažniau šaukti diocezijų konferencijas, kur būtų svarstomi veikimo būdai ir tvarka. Be to, pataria praplėsti parapijų tarybų veikimą, nes jos yra viso veikimo pagrindas. Baigdamas šv. Tėvas palinkėjo kad per maldą ir pasiaukojimą plistų katalikų veikimas ir Kristaus Dvasia apimtu tikybine, visuomene ir mokyklos sritis, o taip pat, kad Dievo karalija įsigalėtų visuomenėje ir privačių asmenų gyvenime.

MUSŲ DARBAI

Kolegijos Metraštis.

Šitas metraštis yra paruoštas ne tik tai visuomenei, kad ją supažinus su Lietuvos Kolegijos tikslais ir darbais, bet taipgi jinai yra skirta ir moksleiviams, kaip kandidatams norintiems įstoti į minėtą kolegiją, taip ir mokiniams, kurie jau čia mokosi.

Pirma supažinami su šia mokslo įstaiga kandidatai. Į šią Lietuvos Kolegiją gali stoti visi lietuvių tėvų vaikai-bernaičiai, kurie yra baigę pradinę aštuonių skyrių mokyklą. Kadangi dabartiniuose namuose labai truksta vietos, todėl tepraimami tik tai tie jaunikaičiai, kurie yra pasirošę liktis vienuoliais ir toliau varyti pradėtą švietimo darbą. Jie tai ir skiriami busimais šiosios įstaigos vadais ir mūsų Amerikos Lietuvių jaunosios kartos auklėtojais.

Visiems kandidatams yra statomi šie reikalavimai: — 1) kad jie būtų dori jaunikaičiai, mylintieji mokslą ir drausmę, malonaus ir palankaus budo; 2) kad būtų sveiki dvasia ir kunu; ir 3) kad galėtų užmokėti kas metai po \$250. *Neturtingi, bet gabūs ir geri jaunikaičiai, bus priimami lengvesnėmis sąlygomis.*

Iš kandidatų reikalaujamos šitos popieros: — 1) savo gerbiamo kunigo klebono liudijimas; 2) krikšto metrikai; 3) sutvirtinimo sakramento metrikai; 4) baigtųjų mokslų liudijimas; 5) gydytojo sveikatos liudijimas; 6) tėvų sutikimo raštas, kad leidžia savo sunui stoti į vienuoliją; ir 7) išpildytoji kolegijos patiekta paklausimų aplikacija.

Toliau yra nurodyta ką atvažiuodamas į mokyklą kandidatas su savim turi atsivežti. Jisai turi atsivežti sekančius daiktus: 1) du siutu, šventėms ir kasdien vartojamą; 2) dvejas poras batų; 3) bent pusę tuzino kojinių; 4) pusę tuzino vir-

šutinių marškinių; 5) pusę tuzino vasarinių ir tiek pat žieminių apatinių baltynių; 6) trejus naktinius marškinius; 7) maudymuisi vartojamą siutą; 8) pusę tuzino rankšluosčių; 9) tuziną nosinių; 10) pusę tuzino apikaklių ir trejetą kakloryšių; 11) vieną kepurę ir vieną skrybėlę; ir 12) vieną švarką. Kartu kandidatas turi pasiimti su savim visus švaros reikmenis, butent: šukas, veidrodelį, drapanoms ir batams po šepetį, dantims šepetuką, skutimuisi įrankius ir t. t. Kandidatų tėvai aprupina savo vaikus drapanomis. Mokykla parupina jiems knygas.

Toliau seka nurodymai mokiniams. Visu pirma dienotvarkė, kaip dvasinio gyvenimo lavybos, taip ir pamokos. Kartu yra sužymėtas visų metų kalendorius. Čia nurodomos mokslo pradžios ir pabaigos dienos, kvotimai, šventės ir t. t. Pagaliau eina viso mokslo kurso programos, kuris pilnai atatinka kitoms Amerikos katalikiškoms mokykloms, tik tai gal su tuo skirtumu, kad mūsų kolegijoje gretimą vietą su anglų kalba, literatūra ir Amerikos istorija užima lietuvių kalba, literatūra ir Lietuvos istorija. Nauja kalba yra praneužiška. Pas mus gerai yra pastatyti prigimties mokslai ir muzika.

Šiuomi tai baigiasi kandidatams ir mokiniams informacijos. Tolygesnėje eigoje yra kalbama apie pačių mokinių draugijinį gyvenimą. N.

Kolegijos Remėjai:

A. Š. (garbės rem.) Melrose Park,	
Ill.	\$100.00
Vladas Reinis, Melrose Park, Ill.	5.00
Elzbieta Strungytė, New York, (dienos uždarbį)	5.00

(Bus daugiau).

Nuosirdziai deku, gerb. Remėjams už aukas.
Remėju Centras.

Amerikos Lietuvių Žinios.

BRADDOCK, PA. *Parapijos vakariėnė*. Spalių 16 d. Šv. Izidoriaus par. svetainėj buvo surengta vakariėnė parapijos naudai. Parapijonys sako, kad jie neatsimena, kad praeityje būtų kada buvus tokia sekminga vakariėnė. Liko puikus pelnas. Be to niekad nebuvo per vakariėnę tokių pamarginimų, kaip dabar. Parapijos jaunuomenė įsteigė orkestrą po vadovyste Stefanijos Želinskaitės ir laike vakariėnės ir po vakariėnei puikiai pagrojo, kad žmonės negalėjo atsidžiaugti, Parapijai garbė, kad dabar turi savo muzikantus. Paskui buvo visokių deklamacijų ir dainų, kas labai žmonėms patiko. Kun. V. Abromaitis prijuokino publiką visokiais juokais.

Judamieji paveikslai. Parapija turi savo judamųjų paveikslų mašiną, tai dabar savo svetainėje rodo visokių paveikslų ir visados pilna svetainė žmonių. Orkestra visados groja laike paveikslu ir tas duoda žmonėms didesnio noro ateiti.

Daug iš kitų tautų atsilanko ir tas padeda įgyti parapijai didesnę uždarbę.

Braddockietis.

CHICAGO HEIGHTS, ILL. — *Šv. Kazimiero parapijos padėties gerėjimas*. Prisimenam, kaip Lietuvoje motina paėmusi savo kudikį ant rankų prinešus prė ugnies sako: "utiti, utititi."

Atitolę nuo saulutės nebegauname reikiamos šilumos. Be dirbtinos šilumos nebeiškenčiama. Šiltas pečius trobelėje, koks jis yra malonus, geras, glaudžia prieš sąsčius visus: ir mažus ir senus!

Pečius pats nešildo. Įdejus kuro ir ugnelę įkurus, teduoda šilumos. Anglys yra geras kuras. Anglys yra brangios. Kad užlaikyti dienas, naktis šiltai mokyklą, bažnyčią, kleboniją, seserų kambarius reikia daug anglių.

Pas mus dabar kolekтуojama po namus del anglių. Tikimasi surinkti šešis šimtus ir pusę dolerių. Rinkliava baigiama. Matytis, nereikės šalčio kęsti. Tai vis parodo parapijonų susipratimas, išsiauklėjimas, branginimas savo įstaigų, kuriose garbina Dievą, vaikus auklėja.

Dievui padedant, ši neskaitlinga parapija apsirupina ir da pamažu žengia pirmyn.

Pavasarij po namus sukolektuota \$1,103.00. Buvęs piknikas davė pelno \$1,350.00. Bazare pelnyta \$1,200.00. Dabar po namus baigiama sukolektuoti \$650.00.

Pradžioje vasaros atmokėta \$3,000.00 parapijos skolos ir \$19,000 prailginta užmokant \$380.00 komišino. Dabar parapija teturi \$25,000.00 skolos.

Tenemano niekas, kad tuomi pasigiriamama. Ne. Tas tik rodo, kad dirbome, kiek galėjome, prašėme brolius lietuvius į savo piknikus, bazarus; jie parėmė mus savo auka. Visi einame prie vieno tikslo. Budami vienos Bažnyčios, vienos tautos vaikai, reikia paduoti savo stipresnę ranką silpnesnei brolio rankai.

Šios kolonijos lietuviai neužmirš Chicago lietuvių ir Harvey ir Steger lietuvių, kurie, ir toliau nuo bažnyčios gyvendami, gausiai remia bažnyčios reikalus.

Ateinantį mėnesį žadama rengti parapijos vakariėnė. Darbščiausios moterėlės rupinasi pagaminti skaniausių valgių. Girdėt, vyrai žada eiti joms į pagelbą. Na, abeji suėję padarys vakariėnę tokią, kuria visi gerės. Tai visa bus aprašyta dienraštyje "Drauge". Tik skaitykite jį.

Oras gražus. Per dienas saulutė žemę šildo.

Bėgilas.

Klausimai ir Atsakymai

KLAUSIMAS. — Ar reikia dėkoti Dievui už blogą? *Rochesterietis.*

ATSAKYMAS. — Reikia dėkoti ne tiktai už gerą, bet ir už blogą, nes Dievas, užleisdamas ant mūsų blogą, suteikia mums progos parodyti savo kantrybę, atsilpyginti už savo nuodėmes, kopti tobulybėn.

Jei tamsta kantriai pakelsi žmonių padarytasias skriaudas ir Dievo vardan atleisi, ir net jei skėlusiam tamstai per ausi pasakysi: ačiu, tai tas bus nepasityčiojimas, bet didžiausis nusižeminimo ir kantrybės aktas (veiksmaŝ), kurį patarė ir Jėzus ir parodė ne vienas šventųjų.

KLAUSIMAS. — Delko Dievas nubaudė amžinąja bausme liuciperį su piktaisiais angelais tuojaus, o mūsų pirmiesiems tėvams pažadėjo atsiųsti Išganytoją? *J. G., Waterbury, Conn.*

ATSAKYMAS. — Liuciperis su savo piktaisiais angelais, keldami maištą prieš Dievą, buvo nusidėję neapsakomai daugiau, kaip kad pirmieji tėvai, nes angelai turėjo aukščiausią protą, jie buvo pažinę Dievą kuogeriausiai; togidel ir jų maištas buvo begalinis nusidėjimas, nevertas jokio pasigailėjimo.

Adomas su Jieva šiuo žvilgsniu stovėjo daug žemiau pikųjų angelų, togidel ir jų nusidėjimas buvo daug mažesnis. Be to jie tuojaus pajuto gailėsį ir suprato savo nedorybę.

Ar piktoji dvasia prikaltė Jieva, ar jisai būtų prikaltėjęs pirma Adomą, tai likimas būtų tas pats. Ir Adomas papildė nuodėmę ne mažesnę, kaip kad Jieva. Jisai ir gi žinojo, jog nusideda Dievui, valgydamas užgintojo "pažinimo gero ir pikto" medžio vaisių.

KLAUSIMAS. — Kaip galima įsitikinti, kad mūsų katalikų tikėjimo mokslas yra tikras, jei tiki tiktai silpnapročiai,

abejoja gabesni, o stipraus proto mokslininkai jį visai atmėta.

Vargšas, Rochester, N. Y.

ATSAKYMAS. — Tamsta labai klysti šiuo atveju: mūsų tikėjimo prisilaiko ne vien, kaip tamsta sakai, silpnapročiai, bet aukščiausiojo išsilavinimo žmonės, tarp kurių rasi tamsta daugelį, daugelį ne vien dvasiškių, bet ir pasaulinių, universiteto profesorių, filosofų, gamtininkų, gydytojų, juristų, sociologų ir t. p. ir t. p.

Iš bemaž 400 mokslinčių, kuriuos visas pasaulis pripažino mokslo (ir tai gilaus) vyrais tiktai menka dalelė buvo šalto tikėjimo, o kiti buvo visai pamaldus, praktikuojantieji katalikai. Visus būtų per ilga išskaitliuoti. Čia pakaks priminus Galilėjų, Niutoną, Koperniką. Paskutiniaisiais laikais savo pamaldumu pragarsėjo garsiausias Pasteur'as. Taigi šiuo žvilgsniu tamsta labai klysti. Viduriniiais amžiais visas mokslas buvo vien tiktai pas katalikus. Bažnyčia (Rymo Katalikų) buvo ir yra didžiausioji remėja ir palaikytoja mokslo. Iš jos rankų išėjo garsiausieji mokslo vyrai.

Abejoja apie katalikų tikėjimą ne mokslo vyrai, visų tokiais pripažinti, bet tiktai lyžterėję mokslo. Šitie pilni puikybės ir išdidumo, geidulių užvaldyti žmonės, norėdami savė išteisinti, skleidžia priešingas katalikybei mintis; nepažindami ir neištyrę katalikų tikėjimo, jie skelbia butus ir nebutus daiktus.

KLAUSIMAS. — Iš kur atsirado Krikštas? Ar nebus kunigai jį pramanę?

Rochesterietis.

ATSAKYMAS. — Kad ne kunigai yra krikštą pramanę, tai jau niekas neabejoja. Jug šv. Rašte aiškiai V. Jėzaus yra pasakyta Apaštalams: "Eidami tad į visą pasaulį, skelbkite Evangeliją krikštydami juos vardan Tėvo, ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios."

Lietuvos Žinios

Reikalauja Uždaryti Lenkų Mokyklas.
Seinų rajono pavasarininkai išnešė savo susirinkime spalį m. 9 dieną tokią rezoliuciją:

“Lietuvių Katalikų Jaunimo Pavasario Sąjungos Seinų rajono konferencijoje, įvykusioje š. m. spalį m. 9 d. Lazdiuose, išklause pranešimą apie Vilnių ir okupuotą Lietuvą, turėdami prieš akis faktą, kad lenkai barbariškai kankina mūsų piliečius okupuotam krašte ir uždaro lietuvių mokyklas — reiškiam okupantam griežtą protestą, o kenčiantiems tautiečiams širdingą užuojautą ir prašom Lietuvos Vyriausybę kuo greičiausia uždaryt visas lenkų mokyklas, esančias Lietuvoje.”

GELGAUDIŠKIS. — Šakių apskr. Mažutis ant kairiojo Nemuno kranto miestelis, anksčiau buv. Komaro dvaras, dabar išdalintas buvusiems kumečiams ir artimiems gyventojams. Jau pastatyta daug trobų. Yra valsčiaus valdyba, policijos nuovadija ir pašto agentūra. Paštas gaunamas kasdien Nemunu — nuo garlaivio. Gerai veikia vartotojų bendrovė ir smulkas kreditų bankas. Jokios svaigalų parduotuvės nėra.

Rume, kur gyvendavo Komaras, ir dvaro centras 83 ha pavesta Moterų Globos Komiteto laikomai vaikų prieglaudai.

Gelgaudišky yra šios draugijos: Šaulių būrys, L. Jaunimo s-gos sk., “Pavasario” kuopa, Valst. liaudin., Ukio s-ga, Darb. federantai, Social. dem., Krikš. dem. bet dabartiniu metu nė viena draugija neveikia.

Veikia apdraud. dr-jos “Lietuva” agentūra, matyti daug trobesių apdraustų.

PASVALYS. — Praėjusiais 1926 m. rugpiučio mėn. iš 5 į 6 d. naktį apie 24 val. nežinomi piktadariai nužudę Pasvalio valsčiaus valdybos sargą Povilą Krapavičių, išplėšė valsčiaus valdybos pinigine

dėžę, iš kurios pagrobė pinigų 7,523 lit. ir padegė valsčiaus valdybos raštine. Kadangi gaisras buvo pastebėtas laiku, todėl jis pavyko greit likviduoti. Vaizdas šios baisios arenos yra žiaurus ir patsai atliktas darbas galėjo būti padarytas tik barbaro rankomis. Krapavičius — sargas nužudytas smugiu į galvą ir diržu už kaklo pakabintas ant durų prabajaus. Apžiūrėjęs jo lavoną gydytojas konstatavo, kad sargas buvo smaugtas, nuo ko paliko ant kaklo žymės. Piniginė spinta išdraskyta ir išvartyti visi esami joje dokumentai. Visos valsčiaus bylos ir kiti dokumentai sukrauti į vieną kruvą, apipilti žibalu ir padegti. Kas tai galėjo padaryti, prie kokių aplinkybių, nieko nustatyti negalima buvo, nes nusikaltimo vietoje jokių pėdsakų nepalikta. Kriminalinė policija, tyrinėdama šį visą dalyką, priėjo išvadą, kad tai galėjo padaryti buvęs valsčiaus valdybos raštininkas Kiukis Tadas, gyv. Pasvalio miestely, nes pastarasis turėjo ant valsčiaus valdybos kerštą dėl jo atleidimo iš tarnybos ir grąšindamas žadėjo ką tai padaryti. Sulaikytas Kiukis tardomas neprisipažino, bet, jo nelaimė, kratos metu rasti pas jį drabužiai — kostiumas visas sulaistytas žibalu, iš ko liko aiškus Kiukio padarytasis nusikaltimas. Dar labiau jo kaltę įrodė jo nepaaiškiniamas ir neatsakymas tiksliai į visus užduotus jam klausimus.

Š. m. spalį mėn. 5 d. Panevėžio Apygardos Teismas, išnagrinėjęs šią bylą prie visų duotųjų aplinkybių, pripažino Kiukį Tada kaltu ir nubaudė kalėti iki gyvos galvos.

